

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	LBNOR10417-1 18H
Emnenavn:	Litteraturhistorie- og formidling på tvers av medier
Eksamensform:	Tredagers hjemmeeksamen
Dato:	10.12-13.12 2018
Faglærer(e):	Barbro B. Opset, Maja Michelsen
Eventuelt: Kandidaten velger én av to oppgaver.	

Krav til målform og omfang:

Målform: Målform er valgfri. Dersom kandidaten velger bokmål på hjemmeeksamen, må han/hun skrive nynorsk på skoleeksamen - og omvendt.

Omfang: 6-8 sider, Times New Roman, skriftstørrelse 12, 1 ½ linjeavstand. Litteraturliste, forside og eventuelle vedlegg kommer i tillegg.

Formelle krav til svaret:

- Svaret skal ha en informativ overskrift.
- Svaret skal skrives som en sammenhengende fagartikkel. Det vil si at det skal være god sammenheng mellom setninger og mellom avsnitt. Kandidaten må gjerne bruke informative underoverskrifter.
- Språket skal være klart, nyansert og grammatisk korrekt.
- Kandidaten skal bruke et relevant fagspråk, og alle fagbegreper må defineres.
- I analysen skal kandidaten vise til konkrete eksempler/sitater fra den teksten som analyseres.
- Svaret bør være forankret i pensumlitteraturen eller i annen relevant faglitteratur og i relevante deler av litteraturhistorien.
- Kandidaten må vise til kilder fortløpende.
- Kandidaten bør bruke flere kilder, og det er også en fordel om kandidaten søker etter litteratur og vitenskapelige artikler *utenfor* pensum.
- Kandidaten skal bruke referansestilen APA 6th (se *Kildekompasset*).
- Litteraturliste skal med til slutt (alfabetisk etter etternavn).

Krav til / forventninger om innhold:

Begge oppgavene er forholdsvis åpne, og det vil derfor kunne være ulike måter å løse oppgavene på. For begge oppgavene skal kandidaten vise at han/hun kan analysere tekst. Dette innebærer at svaret i større grad skal være analytisk og fortolkende, fremfor eksempelvis å være parafraserende eller kun å befinne seg på romanens handlingsnivå (være

handlingsreferat). Formuleringene bør altså tydelig gjenspeile at kandidaten legger frem fortolkninger, fremfor at formuleringene fremstår som ubegrunnede påstander om tekstene. En analytisk tekst bør være utformet som en argumentasjon, som knyttes til materialet (romanen) gjennom bruk av sitater. Kandidaten bør vise at han eller hun behersker fagterminologien og referere til relevant faglitteratur (Skardhamar (2012) eller tilsvarende faglitteratur).

Oppgavene er relatert til og tester kandidaten i følgende punkter fra emneplanen:

- har kunnskaper om litteraturteori
- har litteraturhistorisk oversikt
- har kunnskaper om sentrale verk i nordisk fiksjonslitteratur med hovedvekt på litteratur for barn og unge i fortid og samtid
- har kunnskaper om strukturer i og oppbygning av multimodale tekster og har innsikt i litteraturformidling på tvers av medier
- kan tolke skjønnlitterære tekster

Oppgave 1: Analyse av *Gutten i den stripete pysjamasen*

Teksten bør inneholde en kort presentasjon av romanen med tanke på kandidatens analyse (kontekstuell beskrivelse og beskrivelse av handling). Komposisjon og handlingsforløp med tanke på spenningskurve bør omtales. Tekstuniverset (miljø, fortellingens steder) og personskildringer bør kommenteres. Kandidaten bør formulere noe om tekstens motiv og tema. Oppgaven ber om en særlig vekt på fortellerteknikk. Kandidaten bør kunne si noe om hva som kjennetegner romanens fortellerstemme. De bør kunne identifisere hva som kjennetegner en aural forteller og si noe om fortellerens grad av kunnskap og troverdighet. Kandidaten bør kunne si noe om intern fokalisering (synsvinkel), gjerne noe om hvordan den skifter mellom karakterene og helst noe om hva det innebærer at fortelleren har et særlig fokus på hovedpersonen Bruno. I undervisningen la jeg vekt på at fortellerteknikken kan se ut til å bære prek av redundans, og jeg argumenterte for at fortellerteknikken bærer preg av at den er tilpasset en yngre leser. Vi diskuterte hvordan særlig fortellerteknikken er blitt

fremhevet som problematisk i kritikken av romanen. Det er positivt hvis kandidaten kan trekke veksler på dette, men oppgaven åpner opp for at kandidatene kan velge andre innfallsvinkler og selvstendighet bør premieres. Kandidaten bør ikke kun ramse opp forskjellige tekniske funn, men også reflektere over hvilken virkning disse funnene har på lesningen.

Oppgavens andre del ber om en drøfting av relasjonen mellom grafiske bilder og verbaltekst. Kandidaten bør vise bruk av relevant fagterminologi tilknyttet grafiske bilder i bøker. I timen tok vi i bruk terminologi fra bildebokforskning (bla. Hallberg 1982; Birkeland, Mjør og Risa 2000), som pensumboken Skardhamar (2012) tar i bruk, i tillegg til å repetere terminologi som forventes kjent etter begynneremnet NOR101 (Birkeland og Mjør 2012). Drøftingen av romanens bruk av grafiske bilder i verbalteksten kan ses i forlengelse av den narratologiske analysen. I timen diskuterte vi hvordan de visuelle bildene noen ganger undergraver verbaltekstens fortellerteknikk, blant annet med tanke på hvilken kunnskap leseren gis, spenning og personschildring.

Oppgave 2: Analyse av *Trollkrittet*

Teksten bør inneholde en kort presentasjon av romanen med tanke på kandidatens analyse (kontekstuell beskrivelse og beskrivelse av handling). Oppgaven ber om at analysen skal ta utgangspunkt i trekk ved nonsenslitteratur. Når det gjelder trekk ved nonsenslitteratur generelt, og *Trollkrittet* som nonsenslitteratur spesielt, kan kandidatene eksempelvis ta opp:

- Absurde situasjoner i romanen
- Humor og barnslig naivitet
- Forholdet mellom skrift og tegninger (den magiske funksjonen trollkrittet har) og den lekne bruken av tegninger
- Lek med språket
  - Nye ord og ord i underlige sammenhenger
  - Rim og regler
  - Hvordan leseren gjøres oppmerksom på litteraturen som fiksjon
  - Forholdet mellom form og innhold (eksempelvis at rimets strenge krav i sangene og reglene «tvinger fram» et absurd innhold)

- Hvordan vanlig logikk brytes
  - Mundus inversus – verden snus på hodet: verden er delvis gjenkjennelig
  - Brudd med normer og regler
  - Egen logikk i det fiktive universet

Oppgaven stiller også spørsmål om arbeid med nonsenslitteratur i klasserommet. Her kan kandidaten drøfte tekstarbeid i klasserommet opp mot punktene over og kompetansemål i LK06. Nonsenslitteratur er særlig egnet til å bevisstgjøre leseren/elevne om forholdet mellom form og innhold, og kan bidra til at elevene får økt bevissthet om at litteraturen er *fiksjon*. I denne delen må gjerne kandidatene trekke inn andre nonsenstekster, f.eks. *Mustafas kiosk* og *Reven og grisungen* som er pensum.

Vi forventer at kandidaten drar veksler på pensumlitteraturen. Eksempelvis er nonsenslitteratur og Hopps forfatterskap beskrevet i *Norsk barnelitteraturhistorie*. Kandidaten kan også nyttiggjøre seg av andre kilder som er på samme faglige nivå som pensum. Når det gjelder arbeid med litteratur i klasserommet, er Bjerke og Johansens pensumartikkel om lesestimulering relevant.

I arbeid med *Trollkrittet* på forelesningen har vi blant annet hatt stasjonsundervisning, der studentene har lest bokanmeldelser fra Norsk barnebokinstitutt, diskutert hovedpersonenes ulike karaktertrekk, satt seg inn i Hopps forfatterskap, laget nye rim og regler, hatt dramaøvelser/tegneoppgaver og satt seg inn i trekk ved nonsenslitteratur generelt. Noen kandidater vil trolig dra veksler på dette. Oppgaven åpner opp for at kandidatene kan velge andre innfallsvinkler og selvstendighet bør premieres.

Karakterskala

Karakterskalaen er hentet fra «Fagspesifikke karakteromtalar nordisk, Revidert av Programrådet for Nordiske studium 9. februar 2017, med utgangspunkt i karakteromtalen vedtatt av Nasjonalt fagråd for nordisk språk og litteratur, 2004):

Fordjupningsnivå:

A – Framifrå

Framifrå innsikt i det kunnskapsinnhaldet som er definert for fagnivået. Tilsvarande evne til sjølvstendig, kritisk vurdering og problemløysing. Sikker og formelt korrekt språkføring.

B – Mykje god

Svært god innsikt i kunnskapsinnhaldet som er definert for fagnivået. Tilsvarande evne til sjølvstendig, kritisk vurdering og problemløysing. God og formelt sikker språkføring utan vesentlege feil.

C – God

God innsikt i det kunnskapsinnhaldet som er definert for fagnivået. Tilsvarande evne til vurdering og problemløysing. God og formelt sikker språkføring utan alvorlege systemfeil.

D – Nokså god

Nokså bra innsikt i kunnskapsinnhaldet som er definert for fagnivået. Tilsvarande evne til kritisk vurdering og problemløysing. Nokså sikker og formelt bra språkføring utan alvorlege systemfeil.

E – Tilstrekkeleg

Eit visst kunnskapsnivå i høve til det som er definert for fagnivået. Lita evne til kritisk vurdering og problemløysing. Ustø språkføring med fleire innslag av systemfeil.

F – Ikkje greidd

Tilfredsstillar ikkje minimumskrava til det kunnskapsnivået som er definert for fagnivået. Manglande evne til kritisk vurdering og problemløysing. Ustø språkføring med fleire innslag av systemfeil. Å ikkje svare på ei obligatorisk oppgåve til eksamen vil normalt gi karakteren F.